

TOIMINTAKERTOMUS 2014

Sisällys

Yleistä

Jäsentoiminta

Kehitystyö ja hankkeet

Tapahtumat

Yhteistyö

Yleistä

Suomen avoimien tietojärjestelmien keskus - COSS ry on voittoa tavoittelematon yhdistys, joka toimii avoimen lähdekoodin, avoimen datan, avoimien rajapintojen sekä avoimien standardien edistämiseksi. Yhdistyksen toiminta ja historia ulottuu vuoteen 2003, jolloin Teknologiakeskus Hermia Oy synnytti projektin nimeltä COSS – Centre for Open Source Software. Tuo hanke on vuosien saatossa kehittynyt suomalaisten tietotekniikkayritysten yhteiseksi avoimuuden foorumiksi ja itsenäiseksi yhdistykseksi.

COSS tunnetaan kansainvälisesti yhtenä Euroopan vanhimmista ja aktiivisimmista avoimuuden keskuksista (Open Source Competence Center). Toimintamme on laajaulotteista yhteistyön ja verkostojen luomista avoimuuden yhteisöjen, yritysten, julkishallinnon toimijoiden sekä opetus- ja tutkimuslaitosten kanssa.

Tulevaisuuden haasteet suomalaisessa ohjelmisto- ja järjestelmäteollisuudessa sekä tietotekniikan yhä syventyvä integraatio päivittäiseen elämäämme edellyttää järjestelmiltämme parempaa yhteentoimivuutta. Tämä onnistuu vain käyttämällä avoimia ja dokumentoituja käytäntöjä, jotka takaavat palveluiden vapaan integraation ja yhteensovittamisen. Tämän päämäärän ajamiseksi yhdistyksemme työskentelee tiedottamalla ja valistamalla avoimuuden periaatteista, käytänteistä ja teknologioista.

Jäsenemme ovat mukana avoimuuden ytimessä luomassa muutosta. COSS:n tavoitteena on vahvistaa Suomen ohjelmistointensiivisen liiketoiminnan kilpailukykyä, synnyttää uutta kasvuliiketoimintaa ja edistää tietoyhteiskunnan kehitystä avoimien teknologioiden ja niitä tuottavien yhteisöjen avulla. COSS:n toimintaa suuntaa ohjausryhmäjäsenistä ja yhdistyksen hallituksen erikseen kutsumista henkilöistä koostuva ohjausryhmä.

Jäsentoiminta

Yhdistyksen kokoukset

Yhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous järjestettiin Helsingissä 17. kesäkuuta. Kokoukseen osallistui seitsemän jäsenorganisaatioiden edustajaa sekä toiminnanjohtaja ja kaksi muuta yhdistyksen henkilöstön edustajaa.

Hallitus

Vuosikokouksessa hallitukseen 2014-2015 valittiin seuraavat jäsenorganisaatioiden edustajat:

Martin von Willebrand, Validos ry / Asianajotoimisto HH Partners Oy
(puheenjohtaja)

Jyrki Koskinen, Oy IBM Ab (varapuheenjohtaja)

Kim Aaltonen, Finceptum Oy

Ilkka Tengvall, Cybercom Finland Oy

Ohjausryhmä

COSS:n ohjausryhmä koostuu ohjausryhmäjäsenten edustajista ja hallituksen valitsemista asiantuntijoista. Ohjausryhmän kokoonpano vuonna 2014 oli seuraava:

Martin von Willebrand, Validos ry (puheenjohtaja)

Kim Aaltonen, Finceptum Oy

Jari Järvelä, Arcusys Oy

Otto Kekäläinen, Free Software Foundation Europe

Jyrki Koskinen, Oy IBM Ab

Petri Lillberg, Proactum

Jani Moliis, Kuntien Tiera Oy

Markus Pekkarinen, Red Hat

Manu Setälä, Tekes

Seppo Heikkuri, Nokia Solutions and Networks

Ilkka Tengvall, Cybercom Finland

Mediamaisteri Group Oy

Työryhmätoiminta

COSS:n alaisuudessa toimi vuonna 2014 aktiivisesti yksi työryhmä, julkishallinnon tietojärjestelmävalintoihin keskittyvä JulkisCOSS. JulkisCOSS muodostui vuonna 2014 seuraavista jäsenorganisaatioiden edustajista:

Jyrki Koskinen, Oy IBM Ab (puheenjohtaja)

Antti Poikola, Open Knowledge Finland ry

Ilkka Tengvall, Cybercom Finland Oy

Jani Moliis, Kuntien Tiera Oy

Martin von Willebrand, Asianajotoimisto HH Partners Oy / Validos ry

Mika Kuikka, Arcusys Oy

Petri Lillberg, ProActum Oy

Petri Suvila, Cybercom Oy

Timo Väliharju, COSS ry:n toiminnanjohtaja

Jäsenet

COSS ry:llä oli vuonna 2014 98 yhteisöjäsentä. Tämän lisäksi yksityishenkilöistä muodostuvia kannatusjäseniä oli 17.

Kehitystyö ja hankkeet

COSS:n vuosi 2014 alkoi päivittäisen toiminnan kehittämällä, mikä tarkoitti käytännössä viestinnän lisäämistä ja säännöllistämistä sekä jäsen toiminnan aktivoimista. Vuoden vaihteessa toiminnanjohtajan tehtävässä aloitti Timo Väliharju ja COSS sai ensimmäisen kokopäiväisen työntekijänsä. Vuoden mittaan COSS oli mukana useissa omissa ja muiden vetämissä hankkeissa, joita on kuvattu seuraavassa.

EduCloud Alliance

EduCloud Alliance on uudenlainen teknologiamalli, jossa rakennetaan valtiontasoista, oppimispalveluiden käyttäjät ja ostajat sekä kehittäjät ja palveluntarjoajat yhdistävää ekosysteemiä. Konsepti yhdistää yhteisöllisen kehityksen mallilla avointa lähdekoodia hyödyntäen erilaiset toimijat kaikkia osapuolia hyödyttävällä tavalla. Opetus- ja kulttuuriministeriön käynnistämässä hankkeessa pyritään muodostamaan käytännön standardi tavasta, jolla sähköisiä oppimateriaaleja hankitaan käyttöön. Tulevaisuudessa konkreettisia toteutuksia voi olla useitakin.

COSS:a pyydettiin alkuvuodesta 2014 mukaan hankkeeseen toimimaan katto-organisaationa konsortion rakentamisessa sen ympärillä. COSS:lle määriteltiin myös olennainen rooli käytettävän teknologian avoimuuden varmistavana tahona. Konsortion muodostaminen alkoi huhtikuussa avoimella kutsulla liittyä mukaan, minkä jälkeen kiinnostuneille järjestettiin kevään aikana kaksi tilaisuutta, joissa esiteltiin hanketta ja työstettiin yhdessä sen tavoitteita ja käytettäviä toteutustapoja pohtien. Vuoden 2014 osallistumisista konsortiotyöskentelyyn sovittiin kirjoittamalla kunkin osallistujaorganisaation kanssa esisopimukset kesän 2014 aikana. Tavoitteena oli, että lopullinen konsortio pääsisi vuoden 2015 alkaessa aloittamaan toimintansa.

Tavoitteen toteuttamiseksi tarvittava käytännön työ konsortion toimintamallin ja -periaatteiden muodostamiseksi ja virallisen konsortiosopimuksen laatimiseksi niiden pohjalta päästiin aloittamaan elokuussa. Tuolloin kutsuttiin jälleen konsortio koolle, minkä jälkeen sopimuksen työstäminen alkoi COSS:n toimesta OKM:n tukemana. Alkusyksyllä sopimusvalmistelun rinnalle nousi myös toinen tärkeä alue: yhteistyö Viron suuntaan. Syyskuussa järjestettiin halukkaille konsortiojäsenille onnistunut tilaisuus tavata virolaisia alan toimijoilta, oppia uutta ja verkostoitua Tallinnassa. Virolaiset yhteistyötahot saapuivat vastavierailulle Suomeen marraskuun lopulla. Lisäksi lokakuussa pidetty hankkeen virallinen lanseeraustilaisuus työllisti myös COSS:a järjestelyineen.

Kansainvälisen yhteistyön tiivistymisen ja projektin julkistuksen ohella sopimusten työstäminen oli merkittävä teema COSS:lla koko syksyn ajan. Ensimmäinen versio konsortiosopimuksesta liitteineen valmistui marraskuun puolivälin paikkeilla. Tämän jälkeen käynnistettiin kommentointikierron. Sopimusten viimeistely jää ensi vuoteen.

Avoin Suomi 2014

Avoin Suomi 2014 -messut järjestettiin syyskuussa Helsingissä. Tapahtuma järjestettiin pääministeri Jyrki Kataisen aloitteesta Valtioneuvoston kanslian toimesta laajassa verkostoyhteistyössä, jossa myös COSS oli mukana. COSS:lla oli edustajat sekä tapahtumaa valmisteleivassa projektiryhmässä, että sen toimintaa valvovassa ohjausryhmässä. Messujen teemana oli avoin tieto ja sen hyödyntäminen. COSS pyrki messujen suunnitteluun osallistuessaan tuomaan esille avoimen teknologian merkityksen tiedon avaamisen ja avoimen tiedon hyödyntämisen kannalta, ja onnistuikin tässä melko hyvin. COSS:lla oli tapahtumassa myös oma messuständi, siellä julkistettiin sen tuore Avoin kunta -aloite ja jaettiin yhdistyksen Open World Hero -tunnustus ja kiertopalkinto Michael "Monty" Wideniukselle.

Avoin kunta

Avoin kunta on COSS:n jäsenten yhteinen aloite kuntien toiminnan ja tietojenkäsittelyn kehittämiseksi. Aloite sisältää tuotteita ja palveluita strategiasta kehitysprojekteihin, jokapäiväiseen toimintaan ja palvelutuotantoon. Aloite lähti liikkeelle JulkisCOSS-työryhmässä ja siihen kerättiin jäseniltä tarjoomaa kesän ja alkusyksyn aikana. Avoin Suomi -messuilla pidettyä julkistustilaisuutta ja jatkokäyttöä varten teetettiin markkinointimateriaalia elo-syyskuussa. Messujen jälkeen Avoin kunta näkyi Open Knowledge Finland ry:n järjestämällä avoimen tiedon kuntakiertueella, jossa COSS:n edustajat olivat mukana esittelemässä aloitetta ja vetämässä workshopeja aiheen tiimoilta.

Langaton Tampere / roam.fi

Langaton Tampere -verkkoyhteisön koordinointi tuli COSS:n tehtäväksi liiketoimintasiirrolla helmikuussa.

ERP-järjestelmäprojekti

Toiminnan aktivoitua yhdistyksessä muodostui tarve toiminnanohjausjärjestelmälle. Näin ollen loppukeväästä käynnistettiin prosessi tarvemäärittelyjen muodostamiseksi ja tarjouspyynnön laatimiseksi. Näistä muodostettiin opinnäytetyön toimeksianto, ja työskentely työn toteuttavan opiskelijan kanssa aloitettiin alkukesällä.

Ulkoasu- ja kotisivu-uudistus

COSS:n graafinen ilme ja sitä myötä myös kotisivujen ulkoasu koettiin vanhentuneen oloiseksi, joten ne päätettiin päivittää vastaamaan tämän päivän trendejä kuitenkin siten, että ne kestäisivät aikaa. Tähänkin uudistukseen haettiin apua korkeakouluopiskelijoista ja kaksi opiskelijaa aloitti työskentelyn graafisen ohjeistuksen laatimiseksi ja uusien kotisivujen rakentamiseksi kesällä. Yhteistyötä uudistuksen tiimoilta jatkettiin vuoden loppuun saakka, johon mennessä saimme uuden logon. Kotisivujen kehitys jatkuu seuraavalle vuodelle.

Tapahtumat

COSS osallistui vuonna 2014 useisiin alan tapahtumiin niin näytteilleasettajana kuin muissa rooleissa, lähinnä erikseen paikalle kutsuttuna esittelemässä avoimen lähdekoodin liiketoimintamallia tai muuta osaamisaluettaan.

CeBIT 2014 järjestettiin Saksan Hannoverissa maaliskuussa. CeBIT lukeutuu suurimpiin IT-alan tapahtumiin ja vuoden 2014 tapahtumassa open source oli siinä tärkeänä teemana. Toiminnanjohtaja Timo Väliharju osallistui tapahtumaan.

Interaktiivinen Tekniikka Koulutuksessa (ITK) on Suomen suurin tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön konferenssi. Tapahtuma näyttelyineen järjestetään vuosittain Hämeenlinnassa. COSS:lla oli vuoden 2014 ITK-näyttelyssä 20 neliömetrin messuosasto, jolla oli mukana myös jäsenorganisaatioita (Tampereen teknillisen yliopiston tietotekniikan laitos, Cybercom Finland Oy, Futurity Oy, Visio247 Oy). Osaston teemana olivat avoimen lähdekoodin ratkaisut koulutuksessa, ja onnistuneen tapahtuman myötä yhteisosaston pitämistä ITK-konferenssissa jatkaa seuraavinakin vuosina.

Avoin Suomi 2014 -messuihin liittyvää työskentelyä on kuvattu edellä Kehitystyö ja hankkeet -osiossa.

MindTrek on vuosittain Tampereella järjestettävä kansainvälinen digialan tapahtuma. Se siirtyi syksyllä COSS:n vastuulle ja suunnitelmissa on rakentaa tapahtuma jatkossa avoimuuden ympärille teemoina avoin lähdekoodi, avoin data ja avoimet sisällöt. Samassa yhteydessä COSS:n aiempi oma tapahtuma Openmind sulautetaan mukaan Mindtrekiin muodostaen uuden konseptin Mindtrek - Openmind. Seuraavan vuoden tapahtuman työstäminen alkoi loka-marraskuussa.

Yhteistyö

Vuonna 2014 tehtiin yhteistyötä tiiviisti Opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa EduCloud Alliance -hankkeeseen liittyen, Valtioneuvoston kanslian kanssa Avoin Suomi -messujen järjestämisessä ja Open Knowledge Finland ry:n kanssa erinäisissä yhteyksissä. EduCloudiin liittyen toimittiin yhteistyössä myös Viron oppimisteknologiatoimijoihin. Tämän lisäksi kansainvälisiä suhteita avattiin Ruotsin suuntaan olemalla yhteydessä Open Source Sweden -yhdistykseen. Muita yhteistyötahoja olivat muun muassa Suomen eOppimiskeskus, FLUG eli Suomen Linux-käyttäjien yhdistys sekä avointa lähdekoodia koskeva Finux-kansalaisprojekti.